

Sygnatura akt II Cz 827/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 26 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marian Raszewski

Sędziowie: SSO Barbara Mokras

SSO Janusz Roszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. W. i G. W. (1)

przeciwko K. S. i K. K.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia o kosztach zawarte w wyroku Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I C 144/15

postanawia:

zmienić punkt 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że nie obciążać pozwanej K. S. kosztami procesu

SSO Barbara Mokras SSO Marian Raszewski SSO Janusz Roszewski

Dnia 26 stycznia 2016 roku

Sygnatura akt II Cz 827/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 września 2015r. Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie uwzględnił powództwo T. W. i G. W. (2) przeciwko K. S. i K. K. o uzgodnienie księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (pkt 1 wyroku) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie zwrot kosztów procesu

w łącznej wysokości 2217 złotych (pkt 2 wyroku). W uzasadnieniu Sad Rejonowy podał, że

o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c. zgodnie z zasada odpowiedzialności za wynik procesu.

Zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach procesu tj w zakresie punktu 2-go wyroku wniosła pozwana zaskarżając to postanowienie w całości. Odnosząc się do charakteru i przebiegu procesu jak i do swojej sytuacji życiowej i majątkowej, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie. Wniosła o o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia

i odstąpienie od obciążenia jej obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz powodów.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanej powodowie wnieśli o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w sprawie o kosztach za instancję odwoławczą stanowił przepis art. 102 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przytoczony przepis urzeczywistnia zasadę słuszności, a jednocześnie stanowi odstępstwo od podstawowej zasady orzekania o kosztach procesu, jaką jest zasada odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 § 1 k.p.c.). W orzecnictwie Sądu Najwyższego jest ugruntowane stanowisko, że przepis art. 102 k.p.c. zawiera uprawnienie o charakterze czysto dyskrecyjnym. Kwalifikacja "wypadków szczególnie uzasadnionych" należy do sądu, który - mając na względzie okoliczności konkretnej sprawy - powinien kierować się poczuciem własnej sprawiedliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2010 r., II CZ 87/09, niepubl.).

Wprawdzie zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach powinna być wyjątkowa, to jednak kwestia trafności i zasadności skorzystania z tego uprawnienia nie może być ona wyłączona spod kontroli sądu wyższego rzędu. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2012 r., IV CZ 69/12, LEX nr 1232622, z dnia 25 marca 2011 r., IV CZ 136/10, z dnia 11 maja 2011 r., I CZ 34/11, z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11 i z dnia 9 lutego 2012 r., III CZ 2/12, niepubl.).

Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku pozwanej K. S. o nieobciążenie jej w sprawie kosztami ani nie rozważył możliwości zastosowania art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy natomiast dopatrzył się w okolicznościach sprawy sytuacji szczególnej i wyjątkowej, wymagającej jego ingerencji. Do wypadków szczególnie uzasadnionych w rozumieniu art. 102 k.p.c. można bowiem także zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu. Wyrażona w art. 102 k.p.c. zasada, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, odnosi się również do spraw dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1970 r., II CZ 14/70, LEX nr 1096). Taki zaś szczególny charakter ma powództwo o uzgodnienie stanu prawnego księgi wieczystej nieruchomości z rzeczywistym stanem prawnym na podstawie art. 10 ust.1 ustawy z 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece [...], zwłaszcza wtedy, gdy strona pozwana wprawdzie sama wcześniej nie zainicjowała postępowania sądowego, ale też nie przeczyła twierdzeniom zawartym w pozwie i uznała żądanie w nim zgłoszone. Sama sytuacja życiowa strony przegrywającej, nawet jeżeli nie zainicjowała postępowania nie jest wystarczająca dla zwolnienia jej od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, bowiem naruszałoby to uzasadniony interes strony wygrywającej. Kwestie te mają znaczenie co najwyżej uzupełniające dla oceny innych przesłanek warunkujących nieobciążenie strony kosztami procesu w całości, czy jedynie w części.

Zarzut skarżącej wydania postanowienia w zaskarżonej części z naruszeniem art. 102 k.p.c. należało zatem uznać za uzasadniony, bowiem zachodzą przyczyny odstąpienia od obciążania pozwanej kosztami w pełnym zakresie.

Z przedstawionych powodów Sąd Okręgowy uwzględnił zażalenie jako uzasadnione (art. 386§1 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Barbara Mokras SSO Marian Raszewski SSO Janusz Roszewski